

Briuselis, 2025 m. birželio 10 d.
(OR. en)

8375/25

Tarpinstitucinė byla:
2024/0187(CNS)

JAI 506
FRONT 101
VISA 63
FREMP 100
NO
CH
LI
IS

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas:	TARYBOS REGLAMENTAS dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo
----------	--

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2025/...

... m. ... d.

**dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams,
kurie naudojami laisvo judėjimo teise,
išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

¹ 2025 m. balandžio 2 d. (dar nepaskelbta oficialiajame leidinyje).

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos sutartimi (toliau – ES sutartis) nuspręsta sudaryti palankesnes laisvo asmenų judėjimo sąlygas ir kartu užtikrinti Europos tautų saugą bei saugumą pagal ES sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nuostatas kuriant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę;
- (2) kiekvienam Sąjungos piliečiui suteikta laisvo judėjimo teisė, tačiau ją naudojantis taikomi tam tikri apribojimai ir sąlygos. Ši teisė įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB². Judėjimo ir apsigyvenimo laisvė taip pat nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 45 straipsnyje. Judėjimo laisvė apima teisę turint galiojančią tapatybės kortelę arba pasą išvykti iš valstybių narių ir į jas atvykti;

² 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

- (3) pagal Direktyvą 2004/38/EB valstybės narės privalo pagal nacionalinius įstatymus savo piliečiams išduoti tapatybės kortelę arba pasą ir juos atnaujinti. Be to, toje direktyvoje nustatyta, kad valstybės narės gali reikalauti, kad Sąjungos piliečiai ir jų šeimos nariai užsiregistruotų atitinkamose institucijose. Laikydamosi joje nustatytų sąlygų, valstybės narės privalo išduoti Sąjungos piliečiams registracijos sertifikatus. Be to, pagal tą direktyvą valstybės narės privalo išduoti leidimo gyventi šalyje kortelę šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, ir, gavus prašymą, išduoti dokumentą, kuriuo patvirtinama nuolatinė gyvenamoji vieta, ir leidimo nuolatos gyventi šalyje kortelę;
- (4) Direktyvoje 2004/38/EB nustatyta, kad valstybės narės gali patvirtinti reikiamas priemones, kuriomis galėtų atsisakyti suteikti, nutraukti ar panaikinti bet kokią tą direktyva suteiktą teisę, jei ta teise piktnaudžiaujama ar sukčiaujama. Nustatyta, kad pagal tą direktyvą įprasti sukčiavimo atvejai yra dokumentų klastojimas arba klaidingas esminių faktinių aplinkybių, susijusių su teisės gyventi šalyje sąlygomis, pateikimas;
- (5) prieš patvirtinant Sąjungos lygmens taisykles, Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams, gyvenantiems kitoje valstybėje narėje, išduodamų nacionalinių tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo lygis buvo labai skirtingas. Dėl tokių skirtumų didėja sukčiavimo ir dokumentų klastojimo rizika, taip pat kyla praktinių keblumų, kai piliečiai nori pasinaudoti laisvo judėjimo teise;

- (6) saugūs kelionės ir tapatybės dokumentai yra labai svarbūs, kai būtina neabejotinai nustatyti asmens tapatybę. Aukštas dokumentų saugumo lygis yra svarbus siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir grėsmėms vidaus saugumui, visų pirma susijusioms su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu. Praeityje vienas iš dažniausiai nustatomų netikrų dokumentų, naudojamų keliaujant Sąjungoje, buvo nepakankamai saugios nacionalinės tapatybės kortelės;
- (7) siekiant atgrasyti nuo tapatybės klastojimo, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad už tapatybės nustatymo dokumentų klastojimą ir padirbinėjimą ir tokių suklastotų ar padirbtų dokumentų naudojimą būtų tinkamai baudžiama pagal nacionalinės teisės aktus;
- (8) tam, kad būtų išduodamos autentiškos ir saugios tapatybės kortelės, reikia patikimo tapatybės registravimo proceso ir saugių pirminių prašymo procedūrą pagrindžiančių dokumentų. Komisija, valstybės narės ir atitinkamos Sąjungos agentūros turėtų toliau bendradarbiauti, kad pirminiai dokumentai taptų labiau apsaugoti nuo sukčiavimo, atsižvelgiant į tai, kad padažnėjo netikrų pirminių dokumentų naudojimo atvejų;
- (9) šiuo reglamentu nereikalaujama, kad valstybės narės pradėtų naudoti tapatybės korteles ar teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, kurie nenumatyti pagal nacionalinę teisę, taip pat šiuo reglamentu nedaroma poveikio valstybių narių kompetencijai pagal nacionalinę teisę išduoti kitus teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, kuriems Sąjungos teisė netaikoma, pavyzdžiui, visiems šalies teritorijoje gyvenantiems asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, išduodamą leidimo gyventi šalyje kortelę. Be to, šis reglamentas nedaro poveikio Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nustatytam principui, pagal kurį laisvo judėjimo teisė ir teisė gyventi šalyje gali būti patvirtinta bet kokiomis įrodinėjimo priemonėmis;

- (10) šiuo reglamentu neužkertamas kelias valstybėms narėms nediskriminuojant priimti kitus nei kelionės dokumentus, skirtus tapatybės nustatymui, pavyzdžiui, vairuotojo pažymėjimus;
- (11) tapatybės nustatymo dokumentai, išduoti piliečiams, kurių laisvo judėjimo teisė apribota pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę, ir kuriuose aiškiai nurodoma, kad jie negali būti naudojami kaip kelionės dokumentai, neturėtų būti laikomi patenkančiais į šio reglamento taikymo sritį;
- (12) kelionės dokumentai, atitinkantys Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) dokumento Nr. 9303 dėl mašininio nuskaitymo kelionės dokumentų (septintasis leidimas, 2015 m.) (toliau – ICAO dokumentas Nr. 9303) 5 dalį, kurie nėra naudojami tapatybės nustatymo tikslais išduodančiojoje valstybėje narėje, pvz., Airijos išduota paso kortelė, neturėtų būti laikomi patenkančiais į šio reglamento taikymo sritį;
- (13) šiame reglamente pateikta nuoroda į ICAO dokumentą Nr. 9303 neturėtų būti suprantama kaip užkertanti kelią valstybėms narėms taikyti vėlesniuose leidimuose nustatytas specifikacijas;

- (14) šiuo reglamentu nedaroma poveikio tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų, kuriuose yra įdiegta elektroninės atpažinties funkcija, naudojimui valstybėse narėse kitais tikslais, taip pat juo nedaroma poveikio taisyklėms, nustatytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014³, kuriuo nustatyta, kad visoje Sąjungoje asmenims naudojantis viešosiomis paslaugomis valstybės narės turi tarpusavyje pripažinti elektroninės atpažinties priemones, ir sudaromos lengvesnės sąlygos piliečiams, persikeliantiems (keliaujantiems) į kitą valstybę narę, – reikalaujama abipusio elektroninės atpažinties priemonių pripažinimo, jei tenkinamos tam tikros sąlygos. Patobulinus tapatybės korteles turėtų būti lengviau nustatyti tapatybę ir užtikrinti geresnę galimybę gauti paslaugas;
- (15) kad būtų galima tinkamai patikrinti tapatybės korteles ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, valstybės narės privalo naudoti teisingą kiekvienos rūšies dokumento, kuriam taikomas šis reglamentas, pavadinimą. Siekiant palengvinti dokumentų, kuriems taikomas šis reglamentas, tikrinimą kitose valstybėse narėse, dokumento pavadinimas turėtų būti nurodytas bent viena papildoma Sąjungos oficialiąja kalba. Jei valstybės narės jau naudoja kitus nei „tapatybės kortelė“ nusistovėjusius tapatybės kortelės pavadinimus, jos turėtų turėti galimybę toliau tai daryti savo oficialiąja kalba arba kalbomis. Tačiau ateityje nereikėtų pradėti naudoti naujų pavadinimų;

³ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (16) apsaugos priemonės reikalingos tam, kad būtų galima patikrinti, ar dokumentas yra autentiškas, ir nustatyti asmens tapatybę. Nustatyti minimaliuosius saugumo standartus ir integruoti biometrinius duomenis į tapatybės korteles bei šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje korteles – svarbūs žingsniai link saugesnio šių dokumentų naudojimo Sąjungoje. Įtraukus šiuos biometrinius identifikatorius Sąjungos piliečiai turėtų galėti visiškai naudotis turima laisvo judėjimo teise;
- (17) siekiant tikslo stiprinti tapatybės ir leidimo gyventi kortelių saugumą, tinkamas patikimo tapatybės ir autentiškumo nustatymo derinys, kuriuo sumažinama sukčiavimo rizika, yra dokumento turėtojo biometrinių duomenų, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679⁴, t. y. veido atvaizdo ir dviejų pirštų atspaudų saugojimas tapatybės ir leidimo gyventi kortelėse, kaip jau numatyta Sąjungos piliečių biometrinių pasų ir trečiųjų šalių piliečiams išduodamų leidimų gyventi atveju. Kaip patvirtino Teisingumo Teismas, privalomas pirštų atspaudų įtraukimas į laikmeną yra suderinamas su pagrindinėmis teisėmis į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugą, garantuojamomis Chartijos 7 ir 8 straipsniuose;

⁴ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (18) pagal įprastą praktiką valstybės narės, tikrindamos dokumento autentiškumą ir turėtojo tapatybę, visų pirma turėtų patikrinti veido atvaizdą ir, kai reikia neabejotinai patvirtinti dokumento autentiškumą ir turėtojo tapatybę, valstybės narės taip pat turėtų patikrinti pirštų atspaudus;
- (19) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tais atvejais, kai sutikrinus biometrinius duomenis nepatvirtinamas dokumento autentiškumas ar jo turėtojo tapatybė, kvalifikuoti darbuotojai atliktų privalomą rankinį patikrinimą;
- (20) šis reglamentas nėra teisinis pagrindas nacionaliniu lygmeniu sukurti arba prižiūrėti duomenų bazes, skirtas biometrinių duomenų saugojimui valstybėse narėse, nes tai reglamentuojama nacionalinės teisės aktais, kurie turi atitikti Sąjungos duomenų apsaugos teisę, įskaitant jais nustatytus būtinumo ir proporcingumo reikalavimus. Be to, šis reglamentas nėra teisinis pagrindas Sąjungos lygmeniu sukurti arba prižiūrėti Sąjungos lygmens centralizuotą duomenų bazę;

- (21) prieigą prie veido atvaizdų, laikomų tapatybės kortelių bei teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenoje, turėtų turėti tik tinkamai įgalioti kompetentingų nacionalinių institucijų, Sąjungos agentūrų ir privačių subjektų darbuotojai dokumento autentiškumo arba turėtojo tapatybės patikrinimo tikslu, kai pagal teisės aktus reikalaujama pateikti dokumentą. Tokia prieiga turėtų atitikti Sąjungos duomenų apsaugos teisę. Be to, turėtų būti reikalaujama, kad privatūs subjektai gautų turėtojo sutikimą dėl prieigos prie jo veido atvaizdo, išskyrus atvejus, kai pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę numatyta, kad toks sutikimas konkrečiu atveju nebūtinas. Todėl duomenų subjekto sutikimas turėtų būti suprantamas kaip papildoma apsaugos priemonė ir pats savaime neturėtų būti teisinis pagrindas privatiems subjektams tvarkyti duomenis. Šiame reglamente nenustatytos taisyklės dėl veido atvaizdų saugojimo už tapatybės kortelių bei teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenos ribų po to, kai buvo pasinaudota prieiga prie tokių atvaizdų. Toks saugojimas turėtų būti numatytas kituose Sąjungos ar nacionalinės teisės aktuose, kurie turi atitikti Sąjungos duomenų apsaugos teisę, ir turėtų būti taikomas tik dokumento autentiškumo arba turėtojo tapatybės tikrinimo tikslais. Be to, veido atvaizdai neturėtų būti saugomi ilgiau nei tai būtina tais tikslais, turėtų būti ištrinti iš karto po tikrinimo užbaigimo ir neturėtų būti perduodami trečiosioms valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms, nebent tai leidžiama pagal Sąjungos duomenų apsaugos teisę. Tomis apsaugos priemonėmis siekiama užtikrinti tinkamą veido atvaizdo apsaugą, kartu nedraudžiant jo naudoti dokumento turėtojo naudai, visų pirma tarpvalstybinių kelionių atveju;

- (22) laikmenoje saugomų pirštų atspaudų patikrinimą turėtų atlikti tik kompetentingų nacionalinių institucijų ir Sąjungos agentūrų tinkamai įgalioti darbuotojai ir tik kai pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus reikalaujama, kad dokumentas būtų pateiktas. Pirštų atspaudai, prieiga prie kurių tuo tikslu pasinaudota, neturėtų būti saugomi;
- (23) tapatybės kortelių arba teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų personalizavimo tikslais saugomi biometriniai duomenys turėtų būti laikomi labai saugiai ir ne ilgiau kaip 90 dienų nuo dokumente personalizavimo metu nurodytos išdavimo datos. Pasibaigus šiam laikotarpiui tie biometriniai duomenys turėtų būti nedelsiant ištrinami arba sunaikinami. Šis reglamentas neturėtų būti suprantamas kaip draudžiantis tvarkyti tuos duomenis, kai to reikia pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės;
- (24) šio reglamento tikslu turėtų būti atsižvelgiama į ICAO dokumente Nr. 9303 pateiktas specifikacijas, kuriomis užtikrinamas pasaulinio lygmens sąveikumas, be kita ko, kai dokumentai tikrinami naudojant mašininio nuskaitymo priemones ir vizualiai;
- (25) valstybės narės turėtų galėti nuspręsti, ar į dokumentą, kuriam taikomas šis reglamentas, įtraukti asmens lytį. Jei valstybė narė į tokį dokumentą įtraukia asmens lytį, atitinkamai turėtų būti naudojamos ICAO dokumento Nr. 9303 specifikacijos „F“, „M“ arba „X“ arba atitinkama pirmoji raidė, vartojama tos valstybės narės kalboje ar kalbose;

- (26) siekiant užtikrinti, kad išduodant tapatybės korteles ir leidimo gyventi šalyje korteles, kai tinkama, būtų deramai atsižvelgiama į būsimus saugumo standartus ir technines specifikacijas, priimtus pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1030/2002⁵, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁶. Šiuo tikslu Komisijai turėtų padėti komitetas, įsteigtas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1683/95⁷ 6 straipsnį. Prireikus turėtų būti galimybė priimtus įgyvendinimo aktus palikti slaptus, kad būtų užkirstas kelias padirbinėjimui ir klastojimui;

⁵ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 157, 2002 6 15, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1030/oj>).

⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁷ 1995 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą (OL L 164, 1995 7 14, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).

- (27) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų taikomos tinkamos ir veiksmingos biometrinių identifikatorių rinkimo procedūros ir kad jos atitiktų Chartijoje, Europos Tarybos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje bei Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje nustatytas teises ir principus. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad per visą rinkimo procedūrą pirmiausia būtų atsižvelgiama į vaiko interesus. Šiuo tikslu kvalifikuoti darbuotojai turėtų būti tinkamai mokomi vaiko interesus atitinkančios biometrinių identifikatorių rinkimo praktikos;
- (28) jei renkant biometrinius identifikatorius iškyla sunkumų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad siekiant gerbti atitinkamo asmens orumą būtų taikomos tinkamos procedūros. Todėl reikėtų atsižvelgti į konkrečius su lytimi susijusius aspektus ir į konkrečius vaikų ir pažeidžiamų asmenų poreikius. Kvalifikuoti darbuotojai turėtų būti mokomi geriausios vaikų ir pažeidžiamų asmenų biometrinių identifikatorių rinkimo praktikos;
- (29) pradėjus taikyti tapatybės kortelių minimaliuosius saugumo ir formos standartus, valstybės narės turėtų galėti kliautis šių dokumentų autentiškumu Sąjungos piliečiams naudojantis laisvo judėjimo teise. Griežtesnių saugumo standartų nustatymas turėtų suteikti pakankamas garantijas valdžios institucijoms ir privatiems subjektams, kad jie galėtų pasitikėti tapatybės kortelių autentiškumu, kai Sąjungos piliečiai juos naudoja tapatybės nustatymo tikslais;

- (30) bendras skiriamasis ženklas – valstybės narės, išduodančios dokumentą, dviejų raidžių šalies kodas, išspausdintas negatyvo atvaizdu mėlyname stačiakampyje ir apsuptas dvylikos geltonų žvaigždučių – palengvina vizualinį dokumento patikrinimą, ypač kai jo turėtojas naudojasi laisvo judėjimo teise;
- (31) nors išlaikoma galimybė numatyti papildomas nacionalines priemones, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tomis priemonėmis nebūtų mažinamas bendrųjų apsaugos priemonių efektyvumas ir nebūtų daromas neigiamas poveikis tarpvalstybiniam tapatybės kortelių suderinamumui, kaip antai galimybei tapatybės korteles nuskaityti valstybių narių, kurios nėra tapatybės korteles išduodančios valstybės narės, naudojamais kompiuteriais;
- (32) dėl tapatybės kortelių ir šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelių saugumo standartų taikymo neturėtų neproporcingai išaugti rinkliavų iš Sąjungos ar trečiųjų valstybių piliečių dydis. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į tą principą skelbdamos kvietimus pateikti pasiūlymus;
- (33) valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad biometriniai duomenys teisingai nurodytų asmens, kuriam išduota tapatybės kortelė, tapatybę. Tuo tikslu valstybės narės galėtų apsvarstyti galimybę, kad biometriniai identifikatoriai, ypač veido atvaizdas, būtų renkami juos tiesiogiai registruojant nacionalinėms valdžios institucijoms, išduodančioms tapatybės korteles;

- (34) valstybės narės turėtų tarpusavyje keistis informacija, kurios reikia norint susipažinti su saugioje laikmenoje esančia informacija, patvirtinti jos autentiškumą ir ją patikrinti. Naudojamos saugios laikmenos formos turi būti sąveikios, be kita ko, automatizuotai nuskaitytos sienos perėjimo punktuose;
- (35) Direktyvoje 2004/38/EB aptariama padėtis, kai Sąjungos piliečiams ar Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, neturintiems reikalingų kelionės dokumentų, turi būti suteikiamos visos pagrįstos galimybės kitomis priemonėmis įrodyti, kad jiems taikoma laisvo judėjimo teisė. Tokios priemonės gali būti laikinai naudojami tapatybės nustatymo dokumentai ir tokiems šeimos nariams išduodamos leidimo gyventi šalyje kortelės;
- (36) šiuo reglamentu paisoma įpareigojimų, nustatytų Chartijoje ir Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje. Todėl valstybės narės skatinamos bendradarbiauti su Komisija, kad įtrauktų papildomų priemonių, dėl kurių tapatybės kortelės tampa lengviau prieinamos ir patogesnės naudoti neįgaliesiems, pavyzdžiui, silpnaregiams. Valstybės narės turi išnagrinėti galimybes naudotis sprendimais, pavyzdžiui, mobiliosiomis registracijos priemonėmis, kad išduotų tapatybės korteles asmenims, kurie negali apsilankyti už tapatybės kortelių išdavimą atsakingose valdžios institucijose;

- (37) Sąjungos piliečiams išduodamuose teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose turėtų būti pateikta konkreti informacija siekiant užtikrinti, kad visose valstybėse narėse jie būtų atpažįstami kaip būtent tie dokumentai. Taip turėtų būti lengviau atpažinti atvejus, kai Sąjungos piliečiai naudojami laisvo judėjimo teise ir su tuo susijusiomis teisėmis, tačiau suderinimo lygis neturėtų viršyti to, kas tinkama šalinant esamų dokumentų trūkumus. Valstybės narės gali pasirinkti formą, kuria išduodami tie dokumentai, ir išduoti tokia forma, kuri atitiktų ICAO dokumento Nr. 9303 specifikacijas;
- (38) kalbant apie teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, išduodamus šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, tikslinga naudoti tą pačią formą ir apsaugos priemones, kurie nustatyti Reglamente (EB) Nr. 1030/2002 su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1954⁸. Šie dokumentai – ne tik teisės gyventi šalyje įrodymas, jų turėtojams taip pat netaikomas reikalavimas turėti vizą, jei Sąjungos teritorijoje jie lydi Sąjungos pilietį arba prie jo prisijungia, nors kitais atvejais šis reikalavimas jiems būtų taikomas;
- (39) Direktyvoje 2004/38/EB nustatyta, kad dokumentai, išduodami šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, turi būti vadinami Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortele. Kad būtų lengviau juos identifikuoti, Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelės turėtų turėti standartinį pavadinimą ir kodą;

⁸ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1954, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 286, 2017 11 1, p. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1954/oj>).

- (40) atsižvelgiant į su saugumu susijusią riziką ir valstybių narių patiriamas išlaidas, tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečių šeimos narių leidimo gyventi šalyje kortelių, kurios neatitinka šio reglamento reikalavimų, naudojimas turėtų būti laipsniškai nutrauktas. Dėl su saugumu susijusių priežasčių dokumentų, kuriuose nėra svarbių apsaugos priemonių arba kurie negali būti skaitomi kompiuterio, atveju laipsniško jų naudojimo nutraukimo laikotarpis turi būti trumpesnis;
- (41) kai taikant šį reglamentą turi būti tvarkomi asmens duomenys, taikomas Reglamentas (ES) 2016/679, įskaitant, pavyzdžiui, duomenų valdytojų ir tvarkytojų pareigą imtis atitinkamų techninių ir organizacinių priemonių, kad būtų užtikrintas su tais tvarkomais asmens duomenimis susijusią riziką atitinkantis saugumo lygis. Reikia labiau patikslinti tvarkomų asmens duomenų, visų pirma tokių neskelbtinų duomenų kaip biometriniai duomenys, apsaugos priemones. Duomenų subjektai turėtų būti informuojami apie tai, kad jų dokumentuose yra laikmena, kurioje įrašyti jų biometriniai duomenys ir kuri gali būti nuskaityma bekontakčiu būdu, taip pat apie visus jų tapatybės kortelėse ir teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose įrašytų duomenų naudojimo atvejus. Visais atvejais duomenų subjektams turėtų būti užtikrinta prieiga prie tvarkomų jų tapatybės kortelėse ir teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose įrašytų asmens duomenų ir galimybė juos ištaisyti išduodant naują dokumentą, kai tokie duomenys yra klaidingi arba neišsamūs. Laikmena turėtų būti labai saugi ir turėtų veiksmingai apsaugoti joje saugomus asmens duomenis nuo neteisėtos prieigos;

- (42) pagal Reglamentą (ES) 2016/679 valstybės narės turėtų būti atsakingos už tinkamą biometrinių duomenų tvarkymą nuo duomenų surinkimo iki įkėlimo į labai saugią laikmeną;
- (43) valstybės narės, bendradarbiaudamos su išorės paslaugų teikėju, turėtų elgtis ypač atsargiai. Toks bendradarbiavimas neturėtų panaikinti pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę kylančios valstybių narių atsakomybės už įsipareigojimų, susijusių su asmens duomenimis, pažeidimus;
- (44) būtina šiame reglamente konkrečiai nurodyti tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenose įrašomų duomenų rinkimo ir laikymo pagrindą. Remdamosi Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais ir laikydamosi būtinumo ir proporcingumo principų, valstybės narės turėtų turėti galimybę laikmenoje laikyti kitus duomenis elektroninių paslaugų ar kitais tikslais, susijusiais su tapatybės kortele ar teisę gyventi šalyje patvirtinančiu dokumentu. Leidimas tvarkyti tokius kitus duomenis, įskaitant jų rinkimą ir tikslus, kuriais jie gali būti naudojami, turėtų būti nustatytas Sąjungos arba nacionalinėje teisėje. Visi nacionaliniai duomenys turėtų būti fiziškai arba logiškai atskirti nuo šiame reglamente nurodytų biometrinių duomenų ir turėtų būti tvarkomi pagal Reglamentą (ES) 2016/679;

- (45) pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros⁹, per šešerius metus nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos Komisija, remdamasi informacija, be kita ko surinkta laikantis specialios stebėsenos tvarkos, bei siekdama įvertinti tikrąjį reglamento poveikį ir būtinybę imtis papildomų veiksmų, turėtų atlikti šio reglamento vertinimą. Stebėsenos tikslais valstybės narės turėtų rinkti statistiką apie savo išduotų tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų skaičių;
- (46) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. didinti saugumą ir sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams naudotis laisvo judėjimo teise, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (47) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

⁹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (48) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį, Airija 2024 m. spalio 18 d. laišku pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą;
- (49) šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Chartijoje, įskaitant teisę į žmogaus orumą, teisę į asmens neliečiamybę, nežmoniško ar žeminančio elgesio draudimą, teisę į lygybę prieš įstatymą ir nediskriminavimą, vaiko teises, pagyvenusių žmonių teises, teisę į privatą ir šeimos gyvenimą, teisę į asmens duomenų apsaugą, laisvo judėjimo teisę ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą. Įgyvendindamos šį reglamentą valstybės narės turėtų laikytis Chartijos;
- (50) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725¹⁰ 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis 2024 m. rugsėjo 13 d. pateikė nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

¹⁰ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

I skyrius

Dalykas, taikymo sritis ir sąvokų apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu griežtinami saugumo standartai, taikomi tapatybės kortelėms, kurias valstybės narės išduoda savo piliečiams, ir teisę gyventi šalyje patvirtinantiems dokumentams, kuriuos valstybės narės išduoda Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas:

- a) tapatybės kortelėms, kurias valstybės narės išduoda savo piliečiams, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 4 straipsnio 3 dalyje;
- b) registracijos sertifikatams, kurie pagal Direktyvos 2004/38/EB 8 straipsnį išduodami Sąjungos piliečiams, priimančiojoje valstybėje narėje gyvenantiems ilgiau nei tris mėnesius, taip pat nuolatinę gyvenamąją vietą patvirtinantiems dokumentams, kurie Sąjungos piliečių prašymu išduodami pagal Direktyvos 2004/38/EB 19 straipsnį;

- c) leidimo gyventi šalyje kortelėms, kurios pagal Direktyvos 2004/38/EB 10 straipsnį išduodamos Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, taip pat leidimo nuolatos gyventi šalyje kortelėms, kurios pagal Direktyvos 2004/38/EB 20 straipsnį išduodamos Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai;

Šis reglamentas netaikomas tapatybės nustatymo dokumentams, laikinai išduodamiems šešių mėnesių arba trumpesniam galiojimo laikotarpiui.

II skyrius

Nacionalinės tapatybės kortelės

3 straipsnis

Saugumo standartai, forma, specifikacijos

1. Valstybės narės išduoda tapatybės korteles kaip ID-1 formos dokumentus, kuriuose yra mašininio nuskaitymo zona. Tokios tapatybės kortelės grindžiamos ICAO dokumente Nr. 9303 nustatytais specifikacijomis ir minimaliaisiais saugumo standartais ir atitinka Reglamento (EB) Nr. 1030/2002, iš dalies pakeisto Reglamentu (ES) 2017/1954, priedo c, d, f ir g punktuose nustatytus reikalavimus.
2. Tapatybės kortelėse nurodyti duomenų elementai atitinka ICAO dokumento Nr. 9303 5 dalyje nustatytas specifikacijas.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, dokumento numerį galima įrašyti I zonoje, o asmens lytį nurodyti neprivaloma.

3. Dokumento pavadinimas „Tapatybės kortelė“ ar kitas šalyje nusistovėjęs pavadinimas nurodomas jį išduodančios valstybės narės viena ar keliomis oficialiosiomis kalbomis, ir žodžiai „Tapatybės kortelė“ – bent viena papildoma oficialiaja Sąjungos kalba.
4. Tapatybės kortelės priekinėje pusėje nurodomas kortelę išdavusios valstybės narės dviejų raidžių šalies kodas, išspausdintas negatyvo atvaizdu mėlyname stačiakampyje ir apsuptas 12 geltonų žvaigždučių.
5. Tapatybės kortelėse yra labai saugi laikmena, kurioje laikomi sąveikia skaitmenine forma pateikiami kortelės turėtojo biometriniai duomenys, t. y. veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai. Tų dviejų rūšių biometrinių identifikatorių užfiksavimo tikslu valstybės narės taiko technines specifikacijas, nustatytas Komisijos įgyvendinimo sprendimu C(2018) 7767¹¹ su pakeitimais, padarytais Komisijos įgyvendinimo sprendimu C(2021) 3726¹².

¹¹ 2018 m. lapkričio 30 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2018) 7767, kuriuo nustatomos vienodos leidimų gyventi trečiųjų šalių piliečiams formos techninės specifikacijos ir panaikinamas Sprendimas C(2002) 3069.

¹² 2021 m. birželio 4 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2021) 3726, kuriuo dėl nuorodų į norminius dokumentus sąrašo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimo C(2018) 7767 III priedas.

6. Laikmena yra pakankamos talpos ir galios, kad būtų garantuotas duomenų vientisumas, autentiškumas ir konfidencialumas. Laikmenoje esantys duomenys turi būti nuskaitomi bekontakčiu būdu ir yra apsaugoti, kaip nustatyta Įgyvendinimo sprendime C(2018) 7767 su pakeitimais, padarytais Įgyvendinimo sprendimu C(2021) 3726. Valstybės narės keičiasi reikiama informacija, kad būtų galima patvirtinti laikmenos autentiškumą ir susipažinti su 5 dalyje nurodytais biometriniais duomenimis bei juos patikrinti.
7. Vaikams iki 12 metų amžiaus reikalavimas duoti pirštų atspaudus gali būti netaikomas.

Vaikams iki 6 metų amžiaus reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas.

Asmenims, kurių pirštų atspaudų neįmanoma paimti fiziškai, reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas.
8. Kai tai būtina ir proporcinga siektinam tikslui, valstybės narės gali įrašyti tokios nacionaliniu lygmeniu naudotinos papildomos informacijos ir pastabų, kaip gali būti reikalaujama atsižvelgiant į nacionalinę teisę. Dėl to nesumažinamas tapatybės kortelių minimaliųjų saugumo standartų efektyvumas ir tarpvalstybinis suderinamumas.
9. Jei valstybės narės į tapatybės kortelę įtraukia dvigubą sąsają arba atskirą laikmeną, papildoma laikmena atitinka susijusius ISO standartus ir netrukdo naudoti 5 dalyje nurodytos laikmenos.

10. Jei valstybės narės tapatybės kortelėse laiko duomenis elektroninių paslaugų, kaip antai e. valdžios ir e. verslo, tikslais, tokie nacionaliniai duomenys fiziškai arba logiškai atskiriami nuo 5 dalyje nurodytų biometrinių duomenų.
11. Jei valstybės narės į tapatybės korteles įdiegia papildomų apsaugos priemonių, jomis dėl to nesumažinamas tokių tapatybės kortelių tarpvalstybinis suderinamumas ir minimaliųjų saugumo standartų efektyvumas.

4 straipsnis
Galiojimo trukmė

1. Tapatybės kortelės galioja ne trumpiau kaip penkerius metus ir ne ilgiau kaip dešimt metų.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali numatyti, kad galiojimo trukmė:
 - a) yra trumpesnė nei penkeri metai, kai tapatybės kortelės išduodamos nepilnamečiams;
 - b) išimtiniais atvejais yra trumpesnė nei penkeri metai, kai tapatybės kortelės asmenims išduodamos ypatingomis ir ribotomis aplinkybėmis ir kai jų galiojimo trukmė ribojama pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę;
 - c) yra ilgesnė nei 10 metų, kai tapatybės kortelės išduodamos 70 metų amžiaus ir vyresniems asmenims.

3. Kai laikinai fiziškai neįmanoma paimti jokių prašymą pateikiančio asmens pirštų atspaudų, valstybės narės išduoda dvylika mėnesių ar mažiau galiojančią tapatybės kortelę.

5 straipsnis

Laipsniškas naudojimo nutraukimas

1. 3 straipsnio reikalavimų neatitinkančios tapatybės kortelės nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba ne vėliau kaip 2031 m. rugpjūčio 3 d., atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies:
 - a) tapatybės kortelės, kurios neatitinka ICAO dokumento Nr. 9303 2 dalyje nustatytų minimaliųjų saugumo standartų arba kuriose nėra šio straipsnio 3 dalyje apibrėžtos veikiančios mašininio nuskaitymo zonos, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 3 d., atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė;
 - b) asmenų, kurie 2021 m. rugpjūčio 2 d. yra 70 metų amžiaus ir vyresni, tapatybės kortelės, atitinkančios ICAO dokumento Nr. 9303 2 dalyje išdėstytus minimaliuosius saugumo standartus ir kuriose yra šio straipsnio 3 dalyje apibrėžta veikianti mašininio nuskaitymo zona, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui.

3. 2 dalies tikslais funkcinė mašininio nuskaitymo zona yra:
- a) mašininio nuskaitymo zona, atitinkanti ICAO dokumentą Nr. 9303, arba
 - b) bet kuri kita mašininio nuskaitymo zona, apie kurioje esančios informacijos nuskaitymui ir rodymui reikalingas taisyklės praneša išduodančioji valstybė narė.

III skyrius

Sąjungos piliečiams išduodami teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai

6 straipsnis

Pateiktina būtinoji informacija

Kai teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus išduoda valstybės narės Sąjungos piliečiams, juose pateikiama bent jau ši informacija:

- a) dokumento pavadinimas jį išduodančios valstybės narės viena ar keliomis oficialiosiomis kalbomis ir bent viena papildoma oficialiąja Sąjungos kalba;
- b) aiški nuoroda į tai, kad dokumentas Sąjungos piliečiui išduotas pagal Direktyvą 2004/38/EB;
- c) dokumento numeris;
- d) dokumento turėtojo vardas (-ai) ir pavardė;
- e) dokumento turėtojo gimimo data;

- f) informacija, kuri turi būti pateikta registracijos sertifikatuose ir dokumentuose, kuriais patvirtinama nuolatinė gyvenamoji vieta, išduotuose laikantis atitinkamai Direktyvos 2004/38/EB 8 ir 19 straipsnių;
- g) išduodančioji institucija;
- h) priekinėje pusėje – dokumentą išdavusios valstybės narės dviejų raidžių kodas, išspausdintas negatyvo atvaizdu mėlyname stačiakampyje ir apsuptas dvylikos geltonų žvaigždučių.

Jei valstybė narė nusprendžia imti pirštų atspaudus, atitinkamai taikoma 3 straipsnio 7 dalis.

IV skyrius

Leidimo gyventi šalyje kortelės šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai

7 straipsnis

Vienoda forma

1. Valstybės narės, išduodamos Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelę, naudoja tą pačią formą, kuri nustatyta Reglamentu (EB) Nr. 1030/2002, iš dalies pakeistu Reglamentu (ES) 2017/1954 ir įgyvendintu Įgyvendinimo sprendimu C(2018)7767 su pakeitimais, padarytais Įgyvendinimo sprendimu C(2021) 3726.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, kortelėje pateikiamas jos pavadinimas – „Leidimo gyventi šalyje kortelė“ arba „Leidimo nuolatos gyventi šalyje kortelė“. Valstybės narės nurodo, kad tie dokumentai išduoti Sąjungos piliečio šeimos nariui pagal Direktyvą 2004/38/EB. Tuo tikslu valstybės narės naudoja standartizuotą kodą „Šeimos narys ES DIR 2004/38/EB 10 str.“ arba „Šeimos narys ES DIR 2004/38/EB 20 str.“ [10] duomenų laukelyje, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2017/1954, priede.
3. Valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, gali įrašyti duomenų, skirtų naudoti nacionaliniu lygmeniu. Įrašydamos ir saugodamos šiuos duomenis valstybės narės laikosi reikalavimų, nustatytų Reglamento (EB) Nr. 1030/2002, iš dalies pakeisto Reglamentu (ES) 2017/1954, 4 straipsnio antroje pastraipoje.

8 straipsnis

Esamų leidimo gyventi šalyje kortelių naudojimo laipsniškas nutraukimas

1. Sąjungos piliečių šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelės, neatitinkančios 7 straipsnio reikalavimų, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 3 d., atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies:

- a) Sąjungos piliečių šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelės, kurios neatitinka ICAO dokumento Nr. 9303 2 dalyje nustatytų minimaliųjų saugumo standartų arba kuriose nėra veikiančios mašininio nuskaitymo zonos, atitinkančios ICAO dokumentą Nr. 9303, negalioja;
- b) leidimo gyventi šalyje kortelės, kurios neatitinka 7 straipsnio reikalavimų, bet atitinka ICAO dokumento Nr. 9303 2 dalyje išdėstytus minimaliuosius saugumo standartus ir Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2017/1954, priedo c ir g punktuose išdėstytus reikalavimus, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba ne vėliau kaip 2031 m. rugpjūčio 3 d., atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

V skyrius

Bendrosios nuostatos

9 straipsnis

Kontaktinis punktas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria bent vieną centrinę instituciją šio reglamento įgyvendinimo kontaktiniu punktu. Jei valstybė narė paskyrė daugiau nei vieną centrinę instituciją, ji vieną iš tų institucijų paskiria kontaktiniu punktu šio reglamento įgyvendinimo tikslais. Šios institucijos pavadinimą ji praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Jei valstybė narė pakeičia savo paskirtąją instituciją, ji atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.
2. Valstybės narės užtikrina, kad kontaktiniai punktai būtų informuojami apie susijusias Sąjungos lygmens informacijos ir pagalbos tarnybas, įtrauktas į bendruosius skaitmeninius vartus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1724¹³, ir kad jie būtų pajėgūs bendradarbiauti su šiomis tarnybomis.

¹³ 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

10 straipsnis

Biometrinių identifikatorių rinkimas

1. Biometrinius identifikatorius renka tik kvalifikuoti ir tinkamai įgalioti darbuotojai, paskirti institucijų, atsakingų už tapatybės kortelių ar leidimo gyventi šalyje kortelių išdavimą, siekiant tikslo juos integruoti į labai saugią laikmeną, numatytą 3 straipsnio 5 dalyje tapatybės kortelių atveju ir 7 straipsnio 1 dalyje – leidimo gyventi šalyje kortelių atveju. Nukrypstant nuo pirmo sakinio, pirštų atspaudus renka tik kvalifikuoti ir tinkamai įgalioti tokių institucijų darbuotojai, išskyrus atvejus, kai prašymai teikiami valstybės narės diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms.

Siekiant užtikrinti biometrinių identifikatorių atitiktį prašymą pateikiančio asmens tapatybei, prašymą pateikiantis asmuo bent vieną kartą per kiekvieno dokumento, dėl kurio pateiktas prašymas, išdavimo procesą atvyksta asmeniškai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomos tinkamos ir veiksmingos biometrinių identifikatorių rinkimo procedūros ir kad jos atitiktų Chartijoje, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje bei Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje nustatytas teises ir principus.

Jei renkant biometrinius identifikatorius kyla sunkumų, valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomos tinkamos procedūros siekiant gerbti atitinkamo asmens orumą.

3. Tapatybės kortelių arba teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų personalizavimo tikslais saugomi biometriniai identifikatoriai turėtų būti laikomi labai saugiai ir ne ilgiau kaip 90 dienų nuo išdavimo datos. Pasibaigus tam laikotarpiui tie biometriniai identifikatoriai nedelsiant ištrinami arba sunaikinami. Tai nedaro poveikio jų saugojimui, kai to reikalaujama pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės.

11 straipsnis

Asmens duomenų apsauga ir atsakomybė

1. Nepažeidžiant Reglamento (ES) 2016/679, valstybės narės užtikrina duomenų, kurie renkami, prie kurių prieiga suteikta ir kurie saugomi šio reglamento tikslais, saugumą, vientisumą, autentiškumą ir konfidencialumą.
2. Šiame reglamente valdžios institucijos, atsakingos už tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų išdavimą, yra laikomos Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 7 punkte nurodytu duomenų valdytoju ir yra atsakingos už asmens duomenų tvarkymą.
3. Valstybės narės užtikrina, kad priežiūros institucijos galėtų visapusiškai vykdyti savo užduotis, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2016/679, įskaitant galimybę susipažinti su visais asmens duomenimis bei visa būtina informacija ir galimybę patekti į visas kompetentingų institucijų patalpas ar prieigą prie duomenų tvarkymo įrangos.

4. Bendradarbiavimas su išorės paslaugų teikėjais nepanaikina pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę galinčios kilti valstybės narės atsakomybės už įsipareigojimų, susijusių su asmens duomenimis, pažeidimus.
5. Mašininio nuskaitymo forma pateikiama informacija įrašoma į tapatybės kortelę arba teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą tik pagal šį reglamentą ir šiuos dokumentus išduodančios valstybės narės nacionalinę teisę.
6. Prieiga prie turėtojo veido atvaizdo, laikomo tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenoje, gali naudotis tik kompetentingų nacionalinių institucijų, Sąjungos agentūrų ir privačių subjektų tinkamai įgalioti darbuotojai, laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės, kad būtų galima patikrinti:
 - a) tapatybės kortelės arba teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento autentiškumą;
 - b) turėtojo tapatybę pagal tiesiogiai prieinamas palyginamas savybes, kai pagal teisės aktus reikalaujama pateikti tapatybės kortelę arba teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą.

Kad gautų prieigą prie veido atvaizdo, privatūs subjektai taip pat turi gauti turėtojo sutikimą, išskyrus atvejus kai prieiga, neatsižvelgiant į sutikimą, yra griežtai būtina pirmoje pastraipoje išdėstytais tikslais ir yra numatyta pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės.

Veido atvaizdas, prieiga prie kurio pasinaudota pagal pirmą pastraipą, nesaugomas, nebent jo tolesnis tvarkymas yra būtinas pirmoje pastraipoje išdėstytais tikslais ir yra numatytas pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės. Veido atvaizdas negali būti saugomas ilgiau nei tai būtina tais tikslais, turėtų būti ištrintas iš karto, kai užbaigiamas pirmoje pastraipoje nurodytas tikrinimas, ir negali būti perduodamas trečiosioms valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms, nebent tai leidžiama pagal Sąjungos duomenų apsaugos teisę.

7. Prieiga prie turėtojo dviejų piršto atspaudų, laikomų tapatybės kortelių bei teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenoje, gali naudotis tik:

- a) 6 dalies pirmoje pastraipoje išdėstytais tikslais;
- b) laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės;
- c) tinkamai įgalioti kompetentingų nacionalinių institucijų ir Sąjungos agentūrų darbuotojai ir
- d) kai dokumentą reikalaujama pateikti pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę.

Du pirštų atspaudai, prieiga prie kurių pasinaudojama pagal šią dalį, nesaugomi.

12 straipsnis

Stebėseną

1. Ne vėliau kaip ... [vieni metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija parengia išsamią šio reglamento rezultatų ir poveikio, įskaitant poveikį pagrindinėms teisėms, stebėsenos programą.
2. Stebėsenos programoje nustatomos duomenų ir kitų būtinų įrodymų rinkimo priemonės ir periodiškumas. Joje nurodomi veiksmai, kurių turi imtis Komisija ir valstybės narės duomenims ir kitiems įrodymams rinkti bei analizuoti.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai tokiai stebėsenai vykdyti reikalingus duomenis ir kitus įrodymus.

13 straipsnis

Vertinimas

1. Ne vėliau kaip ... [šešeri metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija atlieka šio reglamento vertinimą ir pateikia pagrindinių nustatytų faktų ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui. Ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama:
 - a) šio reglamento poveikiui pagrindinėms teisėms;

- b) Sąjungos piliečių judumui;
 - c) biometrinio sutikrinimo veiksmingumui užtikrinant kelionės dokumentų saugumą;
 - d) galimybei toliau vykdyti vizualinį tapatybės kortelių derinimą;
 - e) būtinybei toliau derinti teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų apsaugos priemonės.
2. Valstybės narės ir atitinkamos Sąjungos agentūros teikia Komisijai informaciją, kuri būtina tai ataskaitai parengti.

14 straipsnis

Papildomos techninės specifikacijos

1. Siekiant, kai tikslinga, užtikrinti, kad 2 straipsnio a ir c punktuose nurodytos tapatybės kortelės ir teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai atitiktų būsimus minimaliuosius saugumo standartus, Komisija įgyvendinimo aktais nustato papildomas technines specifikacijas, susijusias su:
- a) papildomomis apsaugos priemonėmis ir reikalavimais, įskaitant griežtesnius apsaugos nuo apgaulės, padirbinėjimo ir klastojimo standartus;

- b) 3 straipsnio 5 dalyje nurodytų biometrinių identifikatorių laikmenų techninėmis specifikacijomis ir šių identifikatorių apsauga, įskaitant neteisėtos prieigos prevenciją ir lengvesnį patvirtinimą;
- c) veido atvaizdo ir pirštų atspaudų kokybės reikalavimais ir bendrais techniniais standartais.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

- 2. Laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros, gali būti nuspręsta, kad šiame straipsnyje nurodytos specifikacijos yra slaptos ir neskelbiamos. Tokiu atveju su jomis leidžiama susipažinti tik įstaigoms, valstybių narių paskirtoms atsakingomis už spausdinimą, ir valstybės narės arba Komisijos tinkamai įgaliotiems asmenims.
- 3. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną įstaigą, atsakingą už Sąjungos piliečių šeimos narių tapatybės kortelių spausdinimą, ir vieną įstaigą, atsakingą už leidimo gyventi šalyje kortelių spausdinimą, ir praneša tokių įstaigų pavadinimus Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Valstybėms narėms leidžiama pakeisti tokias paskirtąsias įstaigas, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

Valstybės narės taip pat gali nuspręsti paskirti vieną įstaigą, atsakingą ir už Sąjungos piliečių šeimos narių tapatybės kortelių, ir už leidimo gyventi šalyje kortelių spausdinimą, ir praneša tos įstaigos pavadinimą Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

Dvi ar daugiau valstybių narių taip pat gali nuspręsti šiems tikslams paskirti vieną įstaigą ir jos apie tai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

15 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (EB) Nr. 1683/95 6 straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta

Tarybos vardu

Pirmininkas
